

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Škola	Střední odborná škola a Střední odborné učiliště, Hustopeče, Masarykovo nám. 1
Číslo projektu	CZ.1.07/1.5.00/34.0394
Autor	Mgr. Jiří Pokorný
Číslo	VY_32_INOVACE_13_ZSV_2.01_Periodizace antické filozofie a nejvýznamnější filozofové, Sokrates, Platón, Aristoteles
Název tématického celku	Antická filozofie
Téma hodiny	Periodizace antické filozofie a nejvýznamnější filozofové Sokrates, Platón, Aristoteles
Předmět	Základy společenských věd
Ročník/y/	2. ročník
Anotace	V hodině se žáci seznámí s pojmy: logika, metafyzika, etika, estetika, pedagogika a politická filozofie, s životopisnými údaji Sokrata, Platóna a Aristotela a jejich životními postoji
Očekávaný výstup	Žáci vysvětlí základní pojmy antické filozofie, její nejvýznamnější představitel a jejich myšlenky.
Datum vypracování	8. 10. 2013
Druh učebního materiálu	Prezentace v PowerPointu

NEJVÝZNAMNĚJŠÍ ŘEČTÍ FILOZOFOVÉ

Sokrates

Platón

Aristoteles

Pol. 5 stol. př. Kr. - 332 př. Kr.

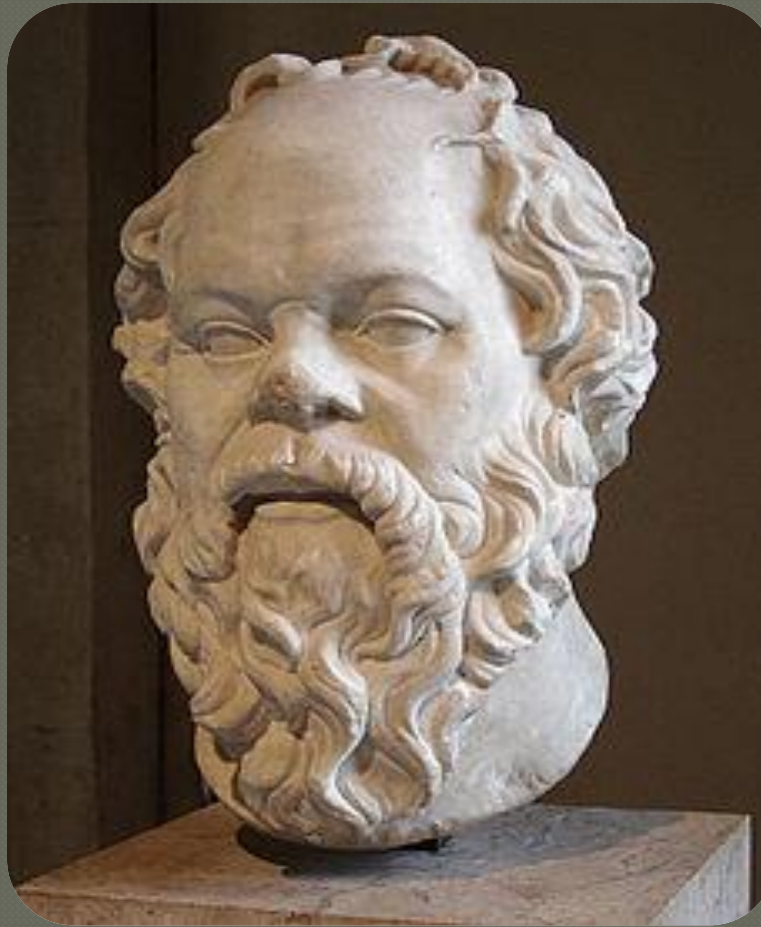
Začíná vystoupením *sofistů*, kteří obrátili pozornost od přírody a zaměřili se na *člověka*. Končí smrtí *Aristotela* r. 322 př. Kr. Objevují se tři největší myslitelé Řecka a jedni z největších myslitelů vůbec: **Sokratés, Platón, Aristoteles.**

V tomto období se staví základy známých odvětví filosofie, jakými jsou logika, metafyzika, etika, estetika, pedagogika, politická filosofie. Centrem filosofie se stávají *Athény*. Podle nich se někdy filosofii tohoto období říká *antická*.

SÓKRATÉS

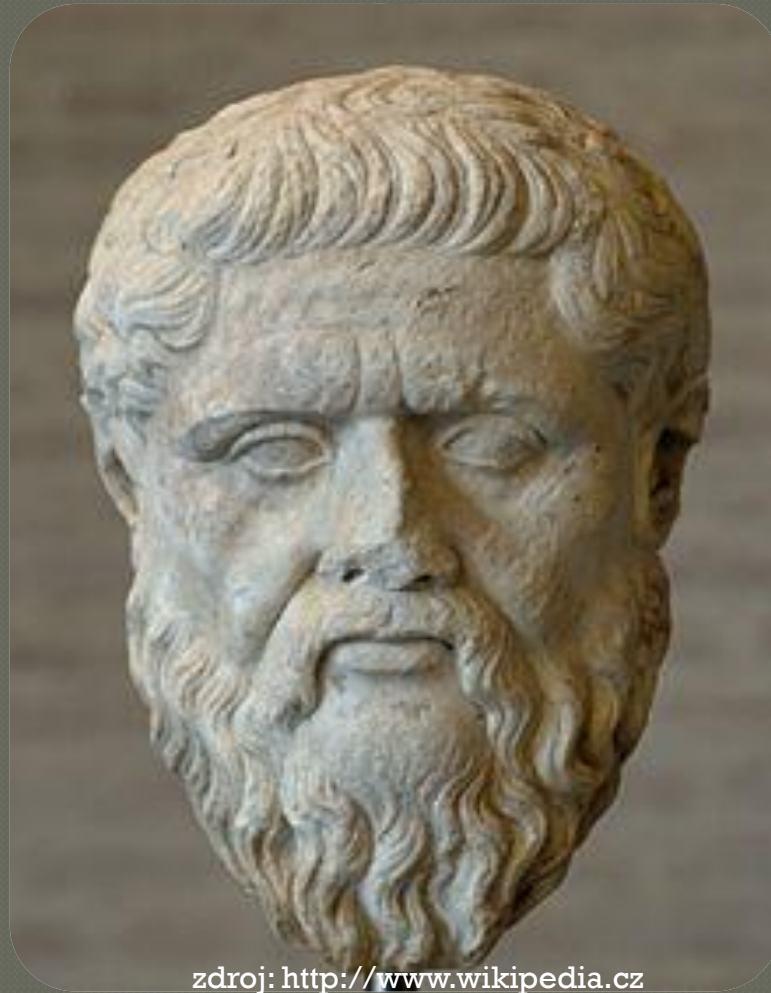

zdroj: <http://www.wikipedia.cz>

PLATÓN

---

zdroj: <http://www.wikipedia.cz>

ARISTOTEELÉS

---

zdroj: <http://www.wikipedia.cz>

Sókrates

- ◉ Narozen v Athénách.
- ◉ Nezanechal žádné dílo.
- ◉ O jeho filosofii se dovídáme ze zpráv jeho žáků, především od **Platóna**.
- ◉ Jeho doménou byla komunikace, vedl rozhovory s různými lidmi. Snažil se je navést na správnou cestu, nikoho nepřesvědčuje a nepoučuje. Této metodě říkáme **sokratovský rozhovor**.

Prosazoval dialogickou metodu tázání s postupným vylučováním hypotéz, z nichž ty lepší jsou v případě sporu zachovávány, zatímco horší vylučovány.

„Vím, že nic nevím.“

Pokus se tuto větu vysvětlit, jak to myslel?

zdroj: <http://www.wikipedia.cz>

To znamená, že člověk nemůže znát všechno. Možnosti každého člověka jsou omezené.

Rozum je ovlivněn vnitřním mystickým hlasem (daimonion). Je to vnitřní hlas, který jedinci našeptává, co dělat. Např. jemu sdělil, aby se nevěnoval politice. Je to **hlas svědomí**.

Platón

Platón byl řecký filosof, pedagog a matematik. Je považován za jednoho z nejvýznamnějších a nejvlivnějších myslitelů vůbec; britský filosof A. N. Whitehead napsal, že celá západní filosofie je jen komentář k Platónovi.

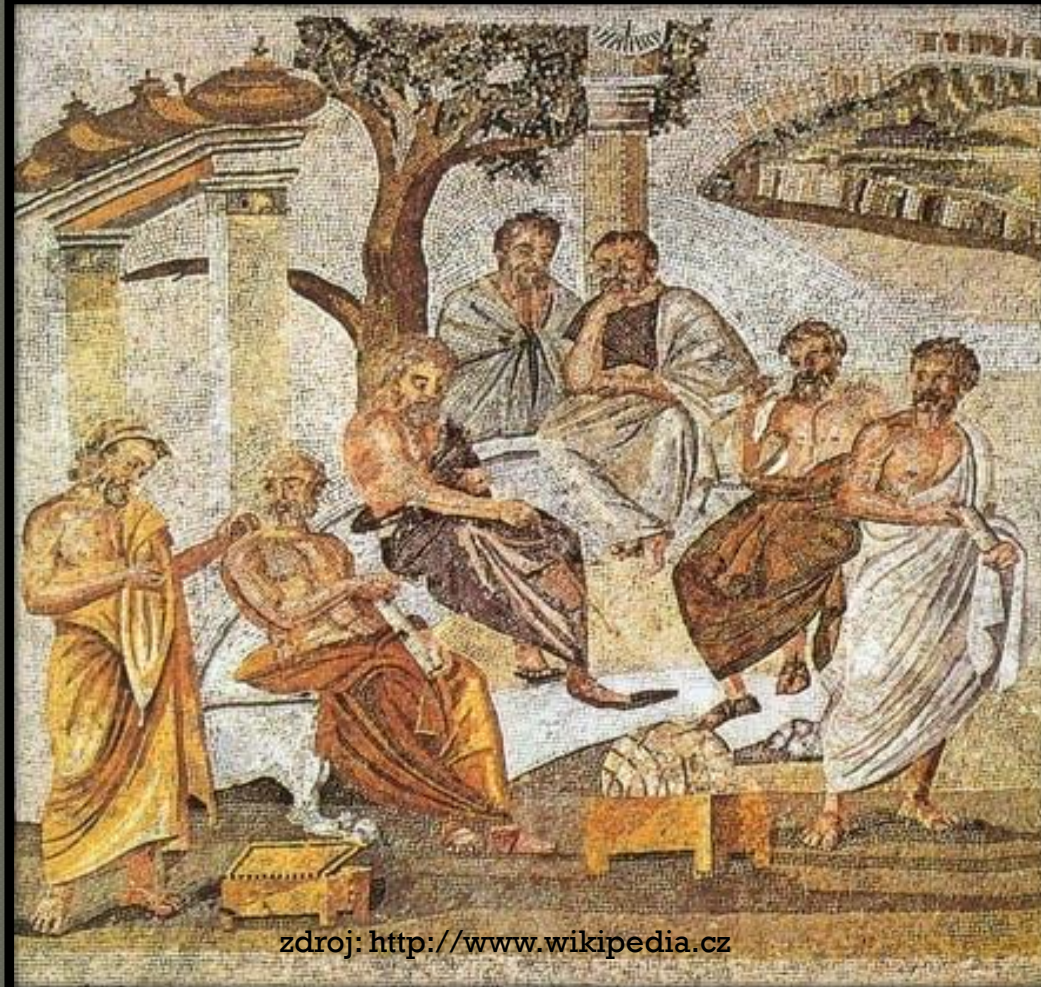
Platón založil athénskou Akademií, jež pak byla vzorem evropským univerzitám a vědeckým institucím

zdroj: <http://www.vwikipedia.cz>

Academie na mozaice

zdroj: <http://www.wikipedia.cz>

Jeho citáty

„Nikdo neví, co je smrt, a přece se jí všichni bojí, jako by uznávali, že je největším zlem, třeba je pro člověka největším dobrem.“

„Moudří lidé mluví, protože mají co říci; hlupáci mluví, aby něco řekli.“

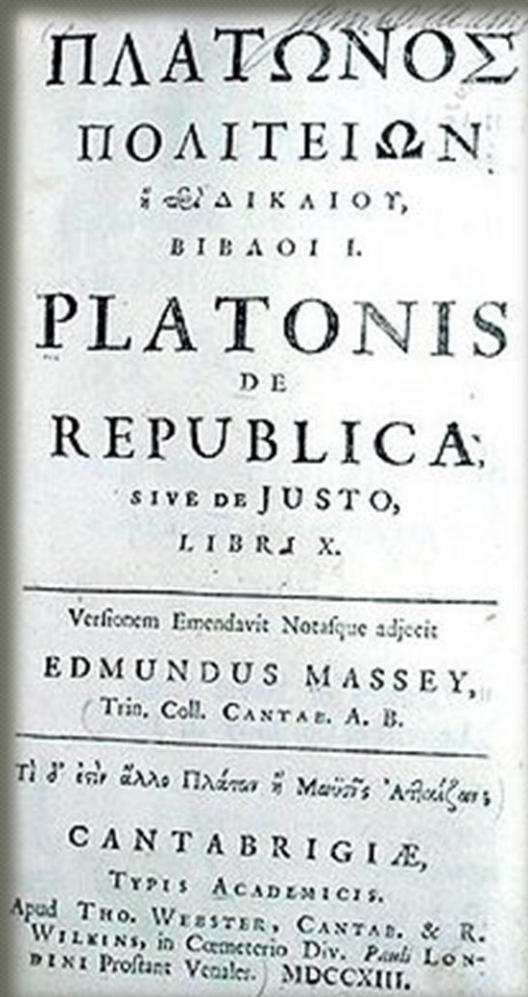
Jaký na to máte názor studenti?

-
- ⦿ Narodil se v bohaté a vážené rodině.
  - ⦿ Po smrti svého učitele Sokrata se vydává na cesty.
  - ⦿ Téměř celé dílo tvoří Dialogy, kde vystupuje hlavně postava Sokrata (jedinou výjimkou jsou Platónovy listy).

-
- Cílem člověka a společnosti má být konání dobra.
  - Je idealistou, neboť tvrdí, že poznání člověka spočívá v pochopení neměnných (věčných a na člověku nezávislých) idejí (např. pravda, krása, spravedlnost, dobro apod.)
  - Napsal dílo **Ústava** – tvrdil, že zemi by měli řídit filosofové, mají nejvíce zkušeností.

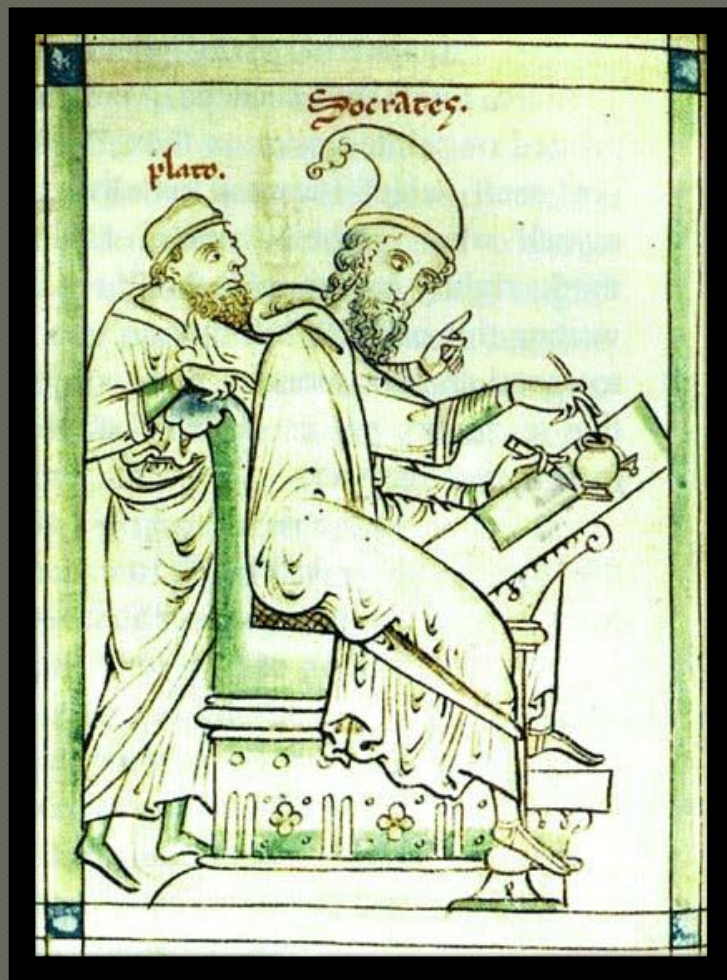

Platónova Ústava

Sokratés a Platón očima středověkého písaře

zdroj: <http://www.wikipedia.cz>

Aristotéles

Aristotelés se věnoval filosofii, psychologii, matematice, geografii, přírodním vědám, politice, etice, výchově i umění.

Věnoval se také pravidlům správného myšlení a argumentace, založil logiku.

Nejvýznamnější žák Platonův a vychovatel Alexandra Makedonského. Jeho rozsáhlé encyklopedické dílo položilo základy mnoha věd.

Založil školu **Lykeion**, dnes z toho název lýceum.

Rembrandt: Aristotelés s Homérovou bystou

---

zdroj: <http://www.wikipedia.cz>

Dílo:

- **logické** (Organon), tj. *Kategorie*, *O vyjadřování* (nebo *O interpretaci*), *První* a *Druhé analytiky*, *Topiky* a *O sofistických důkazech*;
- **přírodovědecké**: *Fysika*, *O nebi*, *O vzniku a zániku*, *Meteorologie*, *O duši* a 17 menších spisů, přičemž u poloviny z nich se o jeho autorství pochybuje,
- *Metafysiku*,
- **etické a politické**: *Etika Nikomachova* a *Eudemova*, *Politika* a další 3 spisy,
- **rétorika a poetika**.

Použité zdroje:

ADAMOVÁ, Lenka, Vladislav DUDÁK a Václav VENTURA. *Základy filosofie, etiky: základy společenských věd : pro střední školy*. 4. vyd. Ilustrace Sylvie Mikulcová. Praha: Fortuna, 2004, 149 s. Základy společenských věd, III. ISBN 80-716-8905-X.

DVOŘÁK, Jan. *Odmaturuj! ze společenských věd*. Aktualiz. vyd. 1. Brno: Didaktis, c2008, 256 s. Odmaturuj!. ISBN 978-80-7358-122-0.

Autorem materiálu a všech jeho součástí, není-li uvedeno jinak, je Mgr. Jiří Pokorný.